

zpravodaj

Květen 1985

Číslo 5 — k oslavám osvobození

Kčs 1,—

Veterán gardový plukovník Dimitrij Ivanovič Choruženko, který velel osvobozovacím bojům o Slavkov

40 LET MÍROVÉHO BUDOVATELSKÉHO ŽIVOTA

40 let v životě společnosti je poměrně krátká doba. Ale těch 40 let od roku 1945 je nabitá tak převratnými událostmi, že se — oproti jiným etapám v naší vlasti — podobají zrychlení toku dějin o staletí.

Nejenže se urychlil dlouho utajovaný sociální kvas, ale i ekonomický a kulturní vývoj. Za tuto dobu byly vybudovány základy socialistické společnosti se vším, co k ní patří: moderní vyspělý průmysl, doprava se rozrostla do rozměrů, o nichž se nám před 40 lety ani nesnilo, školství se dostalo na nebývalou úroveň, zdravotnictví a sociální péče se dostaly mezi přední státy na světě, zformoval se socialistický obchod, bydlení nám mohou závidět masy nejvyspělejších států světa. A tak bychom mohli pokračovat dál. A to jsme pouze na začátku cesty, plány do budoucnosti jsou ještě velkolepější.

Proto i Slavkov a jeho občané tak radostně oslavovali jubileum dnů, kdy se tato současnost zrodila. A jsme hrdí na to, že je jen málo podobných měst, jako je Slavkov, které by toto jubileum oslavily tak důstojně, jak po politické, společenské, kulturní i sportovní stránce.

O tom jsme se pokusili přinést obrazové i slovní svědectví v tomto čísle na paměť a důkaz, že slavkovské obyvatelstvo již dávno skoncovalo s ohlédnutím se zpět, ale že praxí socialistické výstavby se z nich stali hrdí budovatelé počátků komunistické společnosti.

PAMĚTNÍ MEDAILE ÚV KSČ A ÚV NF

předal vyhodnoceným RsDr. Zdeněk Uhlíř, tajemník ideologického oddělení okresního výboru KSČ ve Vyškově

Václav ANTOŠ
Marie AUDOVÁ
Oldřich BOČEK
Zdeněk CVILINK
Miroslav DANIEL
Josef FRANK
Františka GRAPLOVÁ
Zora CHALOUPKOVÁ
Drahomíra JANDLOVÁ
Josef KACHLÍK
Bedřich KNĚSL
Kliment KOHOUTEK
Jaroslav KRBEK
Jiří KUČERA
Jaroslav LEDVINKA
Marie LEFLEROVÁ
Oldřich MACHAČ
Josef MATURA
Adam MIK
Oldřich NOVOTNÝ
Jiřina PAVÉZKOVÁ
Jaromíra PIKOLOVÁ
Jaroslav RŮŽIČKA
Vlastimil SVOBODA
Josef ŠTĚPNIČKA
Antonín TONAR
Zdeněk ŮJEZDSKÝ
Marie ZAVADILOVÁ
Augustín KUČERA
Milada SOUKOPOVÁ
Antonín KREJČÍŘ
Václav MATYÁŠ
Stanislav ŠTEFAN
Václav VRÁNA
Adolf CETKOVSKÝ
Bohumil DVOŘÁK
Dana FRANKOVÁ
Marie HANÁKOVÁ
Ladislav POUR
František MOUDRÝ
František TRNČÁK
Josef VAĐURA

PAMĚTNÍ PLAKETY RADY ONV

předal vyhodnoceným místopředseda ONV ve Vyškově Stanislav Kadlčík

Jarmila
PILÁTOVÁ
obdržela
pamětní
plaketu
rady JmKNV

Anna
LOUČANSKÁ
Ludvík
ŠTĚPÁNEK
Josef
POKORNÝ
Jan
ČERVINKA
Jan
ŠIMONÍK
Oldřich
KOBLIŽEK
Jan
HUDEC
Marie
NOVOTNÁ

Vyvrcholením oslav 40. výročí osvobození Slavkova Rudou armádou i porážky fašismu a uzavření míru byl SLAVNOSTNÍ VEČER ve středu 8. května 1985 ve velkém sále Společenského domu.

V úvodní části večera byly předány 42 vyhodnoceným občanům pamětní medaile ÚV KSČ a ÚV NF za záslušnou a obětavou práci a dalším 9 pamětní plakety rady KNV a ONV za záslušnou práci v národních výborech.

Ve vlastní kulturní části pak Slavkovské orchestrální sdružení předneslo skladby Arama Chačaturjana, Antonína Dvořáka, Josefa Suka a Bedřicha Smetany. Spoluúčinkovala i Irena Rozsypalová, sólistka činohry Státního divadla v Ostravě (na snímku).

Úvodní slovo přednesl dr. Jiří Majer, ředitel Státního divadla v Brně. Orchestrální sdružení dirigoval Břetislav Rozsypal a Jaroslav Ledvinka, který se s dirigentskou činností tímto rozloučil. Plným právem si zaslouží veřejné poděkování za rozpoj zájmové umělecké činnosti v našem městě a za záslušnou dlouholetou práci ve Slavkovském orchestrálním sdružení.

Hosté ze Sovětského svazu přijeli

Ten den, sobota 20. dubna 1985, byl jako vystřižený ze „žurnálu“. Právě jarní den. Sluníčko mile hřálo na rozvíjející se jarní krajinu, i města a vesnice svou úpravností a čistotou působila mile a pohostinně.

Předseda MěV KSČ inž. Jiří Kučera v družném rozhovoru s D. I. Choruzenkem a A. J. Jenušenkem při úvodním setkání

Proto nám ani nevdalo, když jsme s předsedou městského výboru KSČ ve Slavkově inž. Jiřím Kučerou zjistili na nádraží v Olomouci, kde jsme měli hosty očekávat, že moskevský rychlík má dvě hodiny zpoždění. Využili jsme toho k prohlídce Olomouce, kde také probíhal jarní úklid, pokud již nebyl hotov.

Když konečně přijel rychlík s hosty, šli jsme jim vstříc. Mělo jich přijet 8, ale přijelo jich jen 5 (tři další delegovaní nepřijeli pro nemoc). Po prvním srdečném přivítání hned jsme byli jako dávní přátelé. Šlo o veterány druhé světové války, kteří osvobodovali Slavkov: gardového plukovníka Dimitrije Ivanoviče Choruzenka z Kyjeva, gardového kapitána Alexandra Josifoviče Jenušenka z Gorkéh a gardového seržanta Vsevoloda Borisoviče Parkova z Moskvy. A s nimi manželky Ljubov Alexejevna Parkovová a Faina Ljubov Choruzenková. Nina Oganěsjanová, Ira Širojanovová a Tamara Dorošenková přijely později

Již v dopravním prostředku, který je do Slavkova odvážel, se rozvíjela čilá výměna zkušeností, ač rusky ovládali jen inž. Jiří Kučera a inž. Lýdie

Mertová, předsedkyně SČSP. Ale to nám nijak nevdalo, naši hosté se nám snažili porozumět. Byl krásný den i krásný pohled na naši krajinu, města a obce. A bylo vidět, že zvláště vojenští veteráni (okolo 65 let věku), mají smysl pro orientaci v terénu. Zaregistrovali každé město, každou vesničku a chtěli o ní něco vědět. Ženy zase obdivovaly výstavnost rodinných domků s předzahrádkami. Nešetřili chválou naší české krajiny a byli hrdi na to, že jí pomáhali osvobodovat od fašistů. Již po cestě jsme jim museli vysvětlovat, jak to, že naše město se jmenuje Slavkov a ne Austerlitz, jak oni měli uvedeno ve vojenských mapách.

Při projíždění Vyškovem obdivovali jeho výstavnost a v Rousínově jejich živý zájem vzbudil domek, ve kterém bydlel Klement Gottwald, který se nyní adaptuje. Když jsme se blížili ke Slavkovu, jejich zájem dále vzrostl. Zvláště se zajímali o zámeckou zahradu a starou sýpku hospodářského družstva, z jejíž věže plukovník Choruzenko prováděl rekognoskační terénu před osvobozovacími boji. Všechny nás překvapilo, že po tolika osvobozovacích bojích od Moskvy až po Prahu jim Slavkov utkvěl v paměti.

Po příjezdu se ubytovali v hotelu u nádraží, neboť si potřebovali trochu odpočinout [byli na cestě již od čtvrtka večera]. A pak prvním hostitelem byl slavkovský cukrovar a městský výbor ČSČ. Přítomni ale byli i zástupci městských orgánů, v čele s předsedou MěV KSČ inž. Jiřím Ku-

F. L. Choruzenková v družném rozhovoru s členkami Čs. svazu žen

čerou a předsedou MěNV Zdeňkem Maříkem, ředitelem cukrovaru Ivo Zdražilem, jakož i stranických a odborových funkcionářů cukrovaru.

Když se podávalo občerstvení po tak dlouhé cestě, všechny nás překvapilo, že žádali k polévce chléb, je prý to jejich národní zvyk (i u nás to bývalo zvykem). Cukrovarnické kuchařky se vyznamenaly, hosté nešetřili chválou a zvláště ženy hned žádaly recept na knedlíky. Nabídnutý tvrdý alkohol přijali jen ze slušnosti k připitku, ale zato jim chutnalo naše vyškovské pivo. Po tak dlouhé a únavné jízdě občerstvení přišlo vhod.

Poté přišly pozdravit delegaci členky výboru ČSČ, vedené Marií Zitterbártovou, předaly všem malé upomínkové dárečky a zúčastnily se besedy s našimi hosty. Za všechny promluvil D. I. Choruzenko a zdůraznil, že jsou vděční za pozvání k oslavám 40. výročí osvobození. Šli do osvobozovacích bojů s tím, že měli na mysli výzvu J. V. Stalina, který jim kladl na srdce, že Češi jsou rodní druzi sovětských lidí a také spojenci a že je potřeba je pomoci osvobodit z nacistického jha. A byli také rádi, že mohou odčinit porážku Kutuzova od Napoleona v roce 1805.

Gardový kapitán Jenušenko ve svém vystoupení zdůraznil, že při osvobozovacích bojích nacházeli u nás přátele, kteří jim pomáhali bojovat a urychlovat porážku Němců a že je rád, že jsme věrnými přáteli zůstali. Gardový seržant Parkov, který je rovněž předsedou sovětu vojenských veteránů v Moskvě, vyřídil pozdrav veteránů z Moskvy, kteří rovněž o Slavkov bojovali a projevil přesvědče-

ní, že naše přátelství je nerozřepné a na věčné časy [citoval Klementa Gottwalda].

Pak v družné zábavě strávili všichni dvě hodiny a poté se hosté zapsali do kroniky ctí závodu a byli seznámeni s programem návštěvy. Místní závody si rozdělily patronáty v jednotlivých dnech po celou dobu jejich devítidenní návštěvy. Svého úkolu se patronátní závody zhostily na jedničku a přispěly tak ke zdaru návštěvy. Je třeba připomenout, že Nina Oganěsjanová se svou sestrou Irou Širojanovovou přijely v důsledku administrativního zdržení o 5 dnů později.

První společný den v cukrovaru byl zakončen společnými písněmi a ujištěním, že se zase společně sejdou na oslavách výročí osvobození města 26. dubna 1985.

❖ NAŠIMI HOSTY ZE SSSR NA OSLAVÁCH BYLI:

- ❖ Dimitrij Ivanovič Choruzenko, gardový plukovník, vojenský veterán,
- ❖ Alexandr Josifovič Jenušenko, gardový kapitán, vojenský veterán,
- ❖ Vsevolod Borisovič Parkov, gardový seržant, vojenský veterán,
- ❖ Faina Ljubovna Choruzenková,
- ❖ Ljubov Alexejevna Parkovová,
- ❖ Nina Oganěsjanová,
- ❖ Ira Širojanovová,
- ❖ Tamara Dorošenková.

Sovětské hosté na návštěvě Semenářského státního statku ve Slavkově. Druhý zprava D. I. Choruzenko, vedle jeho manželka, vedle ní A. J. Jenušenko, druhý zleva V. B. Parkov

V den oslav 26. dubna 1985

Ten den začínal opravdu slavnostně. Ráno se členové delegace vojenských veteránů a hostů sešly s místními funkcionáři v zasedací místnosti zřevu Potraviny, kde si vyměnili dojmy a dosavadní bohaté zkušenosti, při-

Sovětská hosté: zleva: V. Parkov, I. Širojanovová, N. Oganěšjanová, D. Choruženko a A. Jenušenko při besedě s pionýry na ZŠ Komenského

čemž A. J. Jenušenko za všechny zdůraznil, že mnoho viděli a poznali, jak krásná a vyspělá je naše země, kterou pomáhali osvobozovat. Na připomínku, že nebývale chladné počasí nás zaskočilo, odpověděl V. B. Parkov, že chladno jim nevádí, hlavní je teplo srdcí našich občanů, kteří jim na každém kroku projevují vděčnost a přátelství.

Poté se delegace v čele s předsedou MěV KSC inž. Jiřím Kučerou, předsedou MěNV Zdeňkem Maříkem a předsedkyní SPOZ Jindrou Hlásenskou odebrala na návštěvu slavkovských škol.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NA KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ

Zde byli přijati srdečně ředitelkou školy Světlou Haringovou a učitelským sborem a po krátké neformální besedě se všichni odebrali do jedné z učeben školy, kde již byli shromážděni starší pionýři k besedě s milými hosty. Za válečné veterány pozdravil pionýry D. I. Choruženko, který jim předal pozdravy sovětských pionýrů a zdůraznil, že se jim Slavkov líbí, neboť jej před 40 lety osvobozovali a jsou rádi, že slavkovské děti mohou žít v míru a v klidu se připravovat na svá příští povolání.

Pak následovala beseda, na které veteráni odpovídali na dotazy pionýrů. Odpovědi shrnujeme, aby bylo možno lépe sledovat průběh událostí:

V průběhu osvobozování se dostali od Moskvy přes Rumunsko, Maďarsko, Slovensko až k Brnu. Všechna města a vesnice, které osvobodili, by nešlo ani spočítat, ale bylo jich nejméně dva tisíce. Mnoho jejich spolubojovníků při těchto osvobozovacích bojích padlo, položilo životy. Byli vojáci 53. armády, 17. pluku a 110 střelecké divize. Jejich pluk byl minometný a vyzbrojen katušemi, které byly pro fašisty tajnou zbraní a ze kterých měli také panický strach, neboť byly velmi mobilní a během několika vteřin mohly zahájit palbu. Hosté ukázali pionýrům snímek, kde jedna z katuší stála, připravena k palbě, mezi kostelem a jejich školou.

Při osvobozování Moravy se dostali až k Brnu, které bylo již téměř dobyté, ale 25. dubna dostali od maršála Malinovského příkaz, aby zlikvidovali v týlu u Slavkova zbytek německé armády, která při rychlém pochodu sovětské armády zůstala „zapomenuta“ a mohla by působit postupující sovětské armádě těžkosti. Tak se jejich pluk vydal ke Slavkovu ještě v noci 25. dubna. Aby urychlili celou operaci, vydali se třemi proudy: jeden šel směrem na Hrušky, Vážany, druhý směrem na Křenovice a třetí směrem na Holubice s cílem, aby Němce obklíčili a při bojích způsobili co nejméně ztrát na životech i materiálních škod.

Sovětská hosté v místech, odkud při osvobozování Slavkova ostřelovali z Hrušek z katuší německé pozice

Nevěděli ale, kde mají Němci nejsilnější pozice a jak jsou početní. Bylo proto třeba poslat průzkumníky. Sám plukovník D. I. Choruženko se v noci dostal až k vlakovému nádraží, u něhož se tyčila sýpka bývalého hospodářského družstva. Po elevátoru, který zde byl instalován, se vyšplhal ještě ze tmy na jednu z věží sýpky a časně zrána prováděl rekognoskaci terénu (obhlídku) a palebných postavení nepřítelů. Proto dal po rozednění příkaz k pokusné palbě, aby zjistil, kde jsou Němci zakopáni. Němci se nechali vyprovokovat, a tak zjistil, že nejsilnější odpor lze očekávat v zámecké zahradě a v prostorách kolem ní.

Nyní záleželo na taktice boje, aby zámek byl při bojích co nejméně poškozen. Nebyl problém spustit katuše, ale to by byl zámek i celé okolí vážně narušeno a napáchány škody. Proto se rozhodl pro jinou taktiku. Vytvořit u Němců dojem, že jsou obklíčeni,

Sovětská hosté návštěvou na Mohyle míru

aby raději vyklidili pozice a stáhli se do nových pozic. Dal proto příkaz jednotkám, aby v okolí (od Vážan, od Křenovic a pod Urbanem) začali volat hurááá... což znamená, že jdou na zteč. Němci se nechali oklamat, začali střílet na pomyslný útok, až poznali, že byli obelstěni. Choruženkoví vojaři však pak bez křiku začali útočit, což Němce tak překvapilo, že ve velkém spěchu opouštěli pozice a ustupovali směrem k Bučovicím a ještě do rána se usadili v cihelně. Skupinu Němců u kostela se podařilo zajmout, a tak Choruženkoví vojaři pomohli Slavkovu přežít frontu bez vážnějších následků, neboť příštího dne ustupovali Němci v chaosu k Letonicím.

Při besedě vyzvedli pomoc našich občanů, kteří jim nejen ochotně dávali informace o postavení Němců a jak nejlépe na jejich pozice útočit, včas je upozorňovali na nebezpečí a místa, kde jsou ještě Němci skryti (zvláště tzv. ostřelovači). To velice znásobovalo sílu Rudé armády. Byli dojatí srdečným vítáním i nabízeným pohostěním, ale na velké zdržování nebyl čas, válka ještě neskončila, nepřítel ještě nebyl zcela poražen. Na dotaz, proč jim Slavkov tak utkvěl v paměti, odpověděli: z historie věděli, že u Slavkova bojoval Kutuzov s Napoleonem a byl poražen. Chtěli tuto porážku odčinit, a proto si zapamatovali místa, kde se bojovalo (kolem Mohyly míru) i místa, kde Napoleon po vítězné bitvě nocoval.

Po besedě jim pionýři zazpívali několik ruských písní a jelikož V. B. Parkov zpíval s nimi, požádali jej, aby i on jim zazpíval. Tento jim přání splnil, ale upozornil, že není Karel Gott, ale že jim zazpívá písničku, kterou sám složil. Byla to píseň o zemljance a dětem se velmi líbila a když je pak vyzval, aby si společně zazpívali českou Tancuj, tancuj, vykručaj, zpívali všichni. Nakonec jim předal pozdravy pionýrů z jedné školy v Moskvě, kteří by si rádi dopisovali a navázali družbu, což slavkovští pionýři přijali.

Pak se pionýři rozešli k hostům, předali jim květiny a malé suvenýry a tito se pak v ředitelně zapsali do pionýrské i školní kroniky.

DOJEMNÝ POBYT DELEGACE NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE TYRŠOVA

Pionýři je zde přijali spontánně upřímně, slavnostně a dojemně. Již u vchodu do školy je přivítali, otevřeli dveře se slovy: vítáme vás u nás, na naší škole! Pak již pionýři celé školy vytvořili oboustranný špalír všude, kde procházeli. V přizemí, kde je umístěna též klubovna pionýrů, je přivítali pionýři se svou vedoucí Ivanou Svobodovou a předali jim kytičky poupat a rudých růží a pozvali je prohlédnout si pionýrskou klubovnu, za kterou se opravdu nemusí stydět. Pak je přivítala za učitelský sbor zástupkyně ředitelky Dagmar Válková (ředitelka Eva Kubínková byla v té době v lánkách) a pozvala hosty do ředitelny na krátké seznámení s programem.

Nato se všichni odebrali do učebny, kde byly shromážděny děti, jiskry a pionýři. Na tabuli měly napsáno hrdé sdělení: Jsme pionýrský oddíl Viraba Oganěsjana! Po usazení delegace připochodovala pionýrská četa s pionýrským praporem. Pak již následoval přivítací ceremoniál s kulturním programem. Po něm na výzvu pionýrské vedoucí nastoupilo před prapor 23 dětí, které po vlastním kulturním vystoupení složily slavnostně slib jisker. Rudé stuhy jim slavnostně vážali členové delegace v čele s Ninou Oganěsjanovou. Byl to krásný pohled na rozzářené oči dětí, pro které byl ceremoniál jistě prvním velkým životním zážitkem.

Pak nastoupily k složení pionýrského slibu dosavadní jiskry. Po slavnostním hlášení i ony předvedly kulturní vložku, složenou z básni, říkanky, z ukázek dětských her a tanečků. Po slavnostním složení pionýrského slibu před pionýrským praporem jim opět vlastoručně vážali pionýrské šátky všichni členové delegace a navíc Nina Oganěsjanová jim připjala odznaky sovětských pionýrů a vyřídila pozdravy od pionýrů z Baku.

Předsedkyně SPOZ Jindra Hlásená jim pak předala malé upomínkové dárečky na tento slavnostní den.

Poté si pionýři s hosty zazpívali společně české i sovětské písně a po pionýrském pozdravu vlajková četa

slavnostně odešla a tím byla tato důležitá a významná slavnost pro děti ukončena.

Poté se sešla delegace s učitelkami v ředitelně školy, kde její členové poděkovali pionýrům i učitelkám za vřelé přijetí i nevšední zážitky z pionýrské slavnosti a A. J. Jevtušenko zdůraznil, že nabyté zkušenosti rádi předají sovětským pionýrům, zvláště v místě jeho bydliště v Gorkém, protože poznali, že naše děti jsou správně vychovávány v duchu internacio-

Nina Oganěsjanová a její sestra Ira Širojanovová v zajetí pionýrů při návštěvě školy Tyršova

nalismu a že je třeba dále usilovat, aby družba mezi našimi národy zůstala upřímná a plodná.

Pak se všichni zapsali do kroniky školy, pionýrů a jisker. Hostům poděkovali za návštěvu i za zvýšení slavnostnosti při slibu jisker a pionýrů zástupkyně ředitelky školy Dagmar Válková, pionýrská vedoucí oddílu Viraba Oganěsjana Ivana Svobodová, za organizaci SČSP na škole Věra Stávková, za organizaci ROH Marie Drápalová a tlumočnice Olga Pavézková.

Slavnostní odpoledne

Odpoledne ve 14.30 hod. se shromáždili hosté z delegace, představitelé města a organizací, hlavně pak členové SPB, v oddací síni MěNV na slavnostním shromáždění.

Shromáždění bylo zahájeno básní a poté 8členný ženský pěvecký sbor zazpíval několik lidových písní, což celému shromáždění dodalo zvlášť slavnostní ráz.

Pak předseda MěNV Zdeněk Mařík ve slavnostním projevu zdůraznil význam oslav 40. výročí osvobození města Rudou armádou. Poděkoval prostřednictvím delegace hostů ze Sovětského svazu, která se oslav zúčastnila, všem sovětským vojákům, zvláště pozůstalým těch, kteří položili za naše osvobození životy, jakož i členům Svazu protifašistických bojovníků, kteří spolu s Rudou armádou měli rozhodující podíl na boji proti fašistickým okupantům a na vítězství nad nimi. Na závěr vyjádřil přání, aby přátelství, které v tomto zápase bylo posvěceno společně prolitou krví, se navždy uchovalo a stále se prohlubovalo.

Po jeho projevu vystoupily v milém a dojmavém pořadu děti mateřské a základní školy.

Poté se hosté odebrali do zasedací síně na MěNV, kde byla uskutečněna beseda hostů ze SSSR a členů SPB. Na besedě vystoupil v úvodním proslovu plukovník D. I. Choruženko: Zdůraznil, že se sešli lidé stejného pokolení, kteří za svého života prožili velké a náročné změny v životě i společnosti: industrializaci, kolektivizaci zemědělství, nesli hlavní tíhu strašné druhé světové války a po válce obnovu válkou zničených oblastí. Zdůraznil, že Rudá armáda osvobodila naši vlast spolu s těmi, kdož s ní bojovali jako partyzáni a ilegální pracovníci, a tak se sdružovali v boji proti fašismu, a to pak velmi usnadňovalo Sovětské armádě vítězný boj.

Bojovali v neznámé krajině, ale měli dost ochotných pomocníků, kteří je včas varovali a takticky jim pomáhali zasazovat fašistům údery. A protifašistickí bojovníci byli nejspolehlivějšími a nejbližšími spojenci, neboť za léta války a ilegálního boje získali cenné zkušenosti v praktickém boji s fašisty. Tak mohli významně pomáhat jak v průzkumné činnosti, tak při vlastních bojích a zabezpečení bezpečnosti za frontou. Můžeme říci, že ČSSR jsme osvobodili společně a jsme rádi, že dnes již také společně budujeme socialistickou společnost —

Po slavnostním aktu položení věnců se členové delegace nechali vyfotografovat. Zleva:

F. Choruženková,
L. Parkovová,
I. Širojanovová,
T. Doroškovová,
N. Oganěsjanová,
D. Choruženko,
A. Jenušenko
a V. Parkov

to, co chtěli fašisté zničit. A zatím jsme dnes silnější, odhodlanější bojovat za to, co za takových ztrát bylo vybojováno. „Nechť žije věčná družba našich národů!“, zvolal na konec svého vystoupení.

František Trnčák, předseda místní odbočky SPB poděkoval jménem všech členů za pozvání na toto setkání a ujistil jak hosty, tak i ostatní účastníky setkání, že rudý prapor, který tak těžce vybojovali, předají s důvěrou další generaci. „Ať je tento prapor vždy praporem míru a přátelství mezi národy a lidmi!“

Na závěr vystoupila F. L. Choruzenková: „My, ženy, jsme stejně, ne-li někdy víc než muži, za války trpěly, proto si vážíme míru a chceme se všemi ženami, muži, mládeží také za mír bojovat. Děkuji ženám v Československu za pomoc našim mužům při frontových bojích, děkujeme jim i za padlé, o jejichž hroby se starají, děkujeme jim za to, že vedou své krásné a milé děti v duchu přátelství, úcty a odhodlání bránit mír. Za to všechno vám my, sovětské ženy, děkujeme a jménem sovětských žen vám předáváme solidární pozdravy a věříme, že naše domovy a mírovou budoucnost uhlídáme a bude-li třeba i vybojujeme!“

Po besedě se odebrali hosté i představitelé města na náměstí, kde se již shromáždili četní občané a zástupci závodů, aby položili věnce ke společnému hrobu a pomníku hrdinů padlých při osvobození města. Přesně v 16 hodin se rozezněla siréna na paměť okamžiku, kdy před 40 lety první sovětský voják seskočil ze zámecké zdi na náměstí a město uctilo minutou ticha památku padlých hrdinů.

Pak se průvod za zvuků hudby odebral k památníku padlých v zámecké zahradě, kde byly slavnostně položeny věnce rudých květů. U památníku promluvil předseda MěV NF Ivo Zdražil. Pak občané položili individuálně květinové dary a všichni přítomní se odebrali na místní hřbitov, aby položili věnce a květinové dary k pamětní desce obětí ilegálního boje proti fašismu. Zde promluvil předseda SPB František Trnčák.

Předseda SPB František Trnčák při projevu po slavnostním kladení věnců u desky umučených a popravených na místním hřbitově, jehož se zúčastnila i sovětská delegace

Tím byla odpolední slavnost ukončena, ale sovětské hosté se ještě jednou vrátili k pomníku padlým rudarmejcům v zámeckém parku, kde se nechali ještě jednou vyfotografovat a poté si prohlédli jedinečný krásný zámecký park, v němž jejich hrdinové odpočívají.

Večer pak byl uspořádán slavnostní lampiónový průvod městem, zakončený ohňostrojem.

Tak naše město důstojně oslavilo 40. výročí osvobození a vzdalo hold své osvoboditelce — Rudé armádě.

Loučení s milými hosty

Přišla neděle 28. dubna 1985, doba, kdy se členové sovětské delegace chystali k odjezdu, aby 1. máj oslavili již doma v Moskvě, Gorkém, Kyjevě.

Rozloučit se přišli jak straničtí funkcionáři, tak funkcionáři Národní fronty, městského národního výboru, tak i zástupci patronátních závodů, kteří se v jednotlivé dny vzorně o delegaci starali. Rozloučení se zúčastnil i místopředseda ONV a předseda OV SČSP Stanislav Kadlčík.

Setkání zahájil předseda MěNV Zdeněk Mařík, který zdůraznil, že toto setkání je vyvrcholením vzácné návštěvy a že věří, že hosté budou na Slavkov vždy rádi vzpomínat.

Předseda MěV KSČ inž. Jiří Kučera, který se delegací maximálně obětavě a s pravou pohostinností věnoval, poděkoval patronátním závodům, že pomohly organizovat program návštěvy a doslova soutěžily o to, aby jejich pohostinnost a starostlivost byly vzorné. Vyslovil přesvědčení, že se hostům u nás líbilo, a že přijedou rádi zase na návštěvu.

Za sovětské hosty promluvil D. I. Choruzenko. Zdůraznil, že prožili u nás, ve Slavkově a všude, kde se zájezdy dostali, 9 krásných a nezapomenutelných dnů. Nejenže viděli krásy naší vlasti, ale poznali i pravou českou pohostinnost, lásku i vděčnost a také pevnou družbu mezi našimi národy. Poznali, že nebojovali a nepoložili životy nadarmo. Poděkoval za pohostinství, pozval všechny k návštěvě Sovětského svazu a pak předal všem malé suvenýry a poděkoval za četné suvenýry od organizací, závodů i jednotlivců. Pak jeho manželka F. L. Choruzenková poblahopřála slavkovským občanům ke šťastnému životu a darovala MěNV symbolickou mísku štěstí. Po ní V. B. Parkov zdůraznil, že pobývali mezi dobrými lidmi a byli překvapeni nefalšovanou láskou našich lidí k nim a vyzval k upevnování družby mezi našimi národy. Naše pozdravy předal jako předseda sovětu válečných veteránů v Moskvě všem veteránům. A. J. Jenuško zdůraznil, že naše opravdová bratrská družba začala ve válce a stále se upevňuje. A všichni mají

radost, že oběti nebyly marné, že viděli naši vzkvétající vlast a že je třeba bojovat za mír, aby naše země dále vzkvétaly. Jménem občanů z Gorkého, všech sovětských lidí, přeje našemu národu i slavkovským občanům zdraví i úspěchy v každé prospěšné činnosti a věří, že naše spolupráce je základem věčné a pevné družby. Děkuje za projevy přátelství, lásku i krásné chvíle u nás strávené a ujišťuje, že žádný z nich na pobyt u nás i oslavy 40. výročí vítězství nad fašismem nezapomene.

Pak se s delegací rozloučil jménem OV SČSP ve Vyškově místopředseda ONV Stanislav Kadlčík a zdůraznil, že se splnilo dávné proroctví, že jen tehdy bude v českých zemích dobře, až se ruský kůň napije vody z Vltavy, což se stalo před 40 lety. V sobotu 27. dubna byl na krajské konferenci SČSP v Brně, kde měl možnost mluvit s vdovou po maršálu Malinovském, která zdůraznila, že si váží všech, kteří jim věnují přátelství a že i my všichni budeme usilovat o to, aby družba mezi našimi národy byla pevná a věčná. Pak předal delegaci malé suvenýry od OV SČSP, hlavně knihu o Vyškovsku, kde se narodil Klement Gottwald.

Poté následovalo rozdávání suvenýrů, hlavně fotografií a zpráv z tisku o pobytu delegace ve Slavkově a pak již všichni účastníci se individuálně navzájem loučili jako rodin s rodinami s ujištěním, že na tato setkání i předsevzetí na nich učiněná, nikdy nezapomenou.

Odpoledne se pak delegace vrátila zpět do Sovětského svazu, kromě Niny Oganěsjanové a Iry Širojanové, které ve Slavkově pobýly do 17. května 1985.

F. L. Choruzenková připíjí slavkovským ženám na mírový život, na rodinné štěstí, zdraví a spokojenost

Rozloučení s Ninou a Irou

Ve čtvrtek 16. května přišel čas loučení s Ninou Oganěsjanovou a Irou Širojanovou, posledními členkami sovětské delegace na oslavách 40. výročí osvobození města. Do 28. dubna se zúčastnily společných akcí s celou delegací, a pak se již o ně staraly jejich přítelkyně a přátelé ve městě a jejich program byl bohatý. Se slavkovskými ženami navštívily Floru Olomouc, zúčastnily se výstav ve městě i kulturních akcí v rámci oslav, manifestace 1. máje, besedovaly se členy SČSP v Hodějicích, navštívily známé v Račicích i památník padlých sovětských vojáků v Ofechově, dva dny pobýly v Praze i v Brně, prostě program bohatý, ze kterého si odnášejí mnoho krásných dojmů.

Slavkovští přátelé se o ně vzorně starali, že mohly na besedě prohlásit, že mají více přátel ve Slavkově, než v Baku.

V rušné neformální besedě se vyprávělo, co je nejvíce u nás zaujalo, co je nového v Baku, jak žijí jejich rodiny, jak byly vlídně přijaty na OV SČSP ve Vyškově, jak se jim líbila expozice v rodném domku Klementa Gottwalda, vysoce hodnotily kulturní pořady, vše, co ve Slavkově viděly, např. nové koupaliště, sportovní areál (litovaly, že se nemožou zúčastnit spartakiády), muzejní sbírky a výstavy. Bylo toho mnoho a vše se jim líbilo.

Tímto obě děkují všem přátelům a občanům Slavkova za vlídné a milé přijetí a zvou všechny na návštěvu Baku, o němž se říká, že je to Neapol východu. A hlavně: jak je krásné osobní přátelství, tak ať je krásné i přátelství mezi našimi národy!

Ten závěrečný příspěvek s přáteli, shromážděnými 16. května v kanceláři předsedy MěNV zněl: „Na šťastný život všech, na nové šťastné a mírové shledání!“

● Pozornost Nině Oganěsjanové a její sestře za jejího pobytu ve Slavkově věnovala II. organizace ČSŽ. Pozvaly je na společný zájezd na výstavu Flora Olomouc, která jak Ninu Oganěsjanovou, tak její sestru Iru Širojanovou upoutala svou krásou a jedinečností.

Ve středu 15. května pak uspořádaly pro svazáky z cukrovaru a další zájemce besedu o životě v Baku a Sovětském svazu. Tato neformální beseda měla velký ohlas a pomohla mnohým přiblížit život v dalekém Ázerbájdžánu.

● Dne 25. dubna 1985 JZD Josefa Rerycha se sídlem v Nížkovicích a STS, závod Slavkov, byly hostiteli skupiny sovětských občanů — účastníků osvobozování Slavkova. Ráno bylo přivítání v 6 hodin v Nížkovicích a pak se jelo na přání našich hostů do Prahy. Tlumočnicí zájezdu byla s. Honková ze SOU Destila Slavkov. V Praze si prohlédli Palác kultury, Pražský hrad, Karlův most, Staroměstské náměstí. Navštívili i obchodní dům Kotva. Večer byla v JZD Nížkovice zajištěna krátká beseda se sovětskými přáteli, které se zúčastnili též funkcionáři z MěV KSČ, MěNV, MěV NF ze Slavkova a cukrovaru.

Sovětští přátelé se zapsali do družstevní kroniky a předseda JZD jim na závěr předal malé upomínkové dárky.

● Sovětští přátelé byli srdečně přivítáni také v závodě AGROZET, kde bylo zavzpomínáno na události před 40 lety. Poté následovalo položení věnců u pomníku padlých sovětských letců u Jalového dvora, zájezd do Luhačovic, kde byla uskutečněna prohlídka lázní. Po návratu do Slavkova si sovětští hosté prohlédli areál stadionu TJ Slavoj Slavkov a přátelskou a srdečnou besedou ve večerních hodinách byl tento krásný den ukončen.

Na 1. máje počasí příliš nepřálo, bylo chladno, to ale nebralo slavnostní náladě a nadšení, s nímž všichni pracující tento svátek slaví. Na tribuně zaujali čestné místo světští hosté a funkcionáři. U mikrofonu předseda MěV KSČ inž. Jiří Kučera, hlavním řečníkem byla Jana Rotreklová z OV KSČ (za inž. Kučerou — mezi ní a Ninou Oganěsjanovou).

Z vystoupení tanečního souboru **SUVENÝR** z Ruské sovětské socialistické republiky pod vedením zasloužilé umělkyně a laureátky RSSR Tamary Golovavonové.

Zaplněný velký sál Městského kulturního střediska ocenil nevšední zážitek a skvělý výkon tohoto souboru dlouhotrvajícím potleskem a kyticemi.

Pořad, který se uskutečnil 14. května, byl připraven v rámci oslav 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou.

Slavkovská veřejnost, která zaplnila velký sál Společenského domu, vyslechla s neobyčejnou pozorností a zaujetím hudebně zábavný pořad tanečních melodii, písniček a scének z let 1935—1985 pod názvem „Slavkováci baví Slavkov“. Pořad byl připraven Městským kulturním střediskem ke 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou v předvečer májových oslav v úterý 30. dubna. Nevšední výkon tanečního orchestru MKS řízeného dirigentem Břetislavem Rozsypalem, sólistů, skupiny výběrového oddělení kondiční kulturistiky žen a divadelních ochotníků v režii Sonji Sázavské, byl odměněn kyticemi a dlouhotrvajícím potleskem.

Pietní akt kladení věnců u památníku dvou letců zahynuvších u Jalového dvora

● V rámci oslav osvobození se konalo dne 27. dubna 1985 v historickém sále slavkovského zámku slavnostní předávání prvních občanských průkazů za přítomnosti MěNV a složek NF. V kulturním programu vystoupili žáci LŠU a občanské průkazy předal zástupce OO VB a na závěr dostali všichni mladí knihu s věnováním od SPOZ. Slavnost byla pro mladé občany i přítomné rodiče nezapomenutelným zážitkem.

● Historické muzeum ve Slavkově uspořádalo historický seminář, nazvaný *Boj českého lidu proti fašismu a osvobození Moravy v roce 1945*. Seminář se konal 17. května 1985 a vystoupili na něm: doc. PhDr. Vojtěch Žampach, CSC., Vít Melkus, prom. hist., PhDr. Slavomír Brodessor, PhDr. Jiří Mikulka, František Nedbálek, Ing. Petr Kopečný, Vlastimil Schildberger a Ing. Jan Špatný. Seminář byl přístupný i zájemcům z veřejnosti.

Ke 40. výročí budování našeho města byla otevřena 8. května při příležitosti slavnostního večera výstava pod názvem Slavkov 1945—1985. Tato výstava byla instalována v prostorách předsálí Městského kulturního střediska. V této výstavě je zachycen vývoj a přeměny našeho města v období 40 let po válce

● I Městská lidová knihovna ve Slavkově se zapojila do oslav osvobození. Uspořádala celkem 20 besed nad knihou, zvláště těch, které osvětlují historické události spojené s osvobozením. Knihovníci rovněž uspořádali výstavy literatury, vztahující se ke slavným májovým dnům, zvláště ty, které se týkají osvobození Slavkova. O besedy a informační činnost byl u čtenářů i občanů velký zájem.

Slavkovská veřejnost se zájmem sleduje postup prací na přístavbě polikliniky, která má podstatně zkvalitnit a rozšířit zdravotnické služby. Nezapomínejte však, že je třeba i vaší pomoci, aby realizace těchto plánů byla urychlena!

● Výstavu *Osvobození Slavkovska 1945* uspořádalo Historické muzeum ve výstavních sálech muzea a tato výstava bude přístupna do 30. června 1985.

Jak jsme naše hosty z delegace ze SSSR hostili:

V sobotu 20. dubna 1985 — příjezd a oficiální přivítání.

V neděli 21. dubna 1985: návštěva památníku u Jalového dvora a návštěva Luhačovic.

V pondělí 22. dubna 1985: návštěva Hodonína a masokombinátu v Hodoníně.

V úterý 23. dubna 1985: návštěva Mohyly míru, Žuráně a Bošovic.

Ve středu 24. dubna 1985: návštěva Vyškova, OV SČSP, rodného domku Klementa Gottwalda a muzea ve Zbrojovce.

Ve čtvrtek 25. dubna 1985: návštěva a prohlídka Prahy.

V pátek 26. dubna 1985: oslava 40. výročí osvobození Slavkova.

V sobotu 27. dubna 1985: návštěva Macochy.

V neděli 28. dubna 1985: prohlídka Slavkova a rozloučení.

Patronáty nad delegací v jednotlivých dnech: Cukrovar, MěV ČSŽ, ČSAD, Agrozet, Družena, Elektrodbyt, TJ Slavoj, Cutisin, JmVaK, ČSPO, Oseva, Dřevodílo, ČRS, Zelenina, ÚPZT, ČSŽ, JZD Nížkovice, STS, Potraviny, Textil a oděvy, ČSCH, ACHP, SSM, ČMS, Destila, MEZ a zemědělské SOU.

Vše pro zdar okrskové spartakiády

učinili členové Vzorné TJ Slavoj ve Slavkově. Ke stávajícím objektům přistavili brigádnicky nové šatny a další zařízení a upravili celý areál, aby byl vzorem pro hosty okrskové spartakiády, ale aby i cvičencům se ve Slavkově líbilo a také dobře cvičilo na této ojedinělé tělovýchovné slavnosti. Odměnou brigádníkům a funkcionářům je zdar této celostátní tělovýchovné akce.

Setkání zájemců a burza napoleonik a militárií

se uskutečnila 25. května 1985 ve Slavkově a uspořádalo ji Historické muzeum ve Slavkově. Dopoledne byla burza pro sběratele historických chladných a palných zbraní, uniforem a výstrojních součástí, vojenských vyznamenání a odznaků, rytin, grafiky, pohlednic, obrazů s vojenskými náměty, vojenských map, cínových vojáčků, veškerých napoleonik. Součástí burzy byla také bezplatná poradenská služba.

Odpoledne proběhlo setkání zájemců o období napoleonských válek, kde se jim dostalo všestranných odborných informací o napoleonské problematice a byl promítnut film „Pole nad Slavkovem“.

Slavkovský zpravodaj vydává MěV KSČ a MěNV ve Slavkově. Pov. ONV Vyškov pod č. o 371200385. Tiskne Tisk, n. p., závod 5, provoz 53, Vyškov. Příspěvky zasílejte na MKS Slavkov. Uzávěrka tohoto čísla 16. 5. 1985. Uzávěrka příštího čísla 15. 6. 1985.